Finnair/KI 17.03.2017

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Finnairin lausunto kestävän kehityksen globaalia toimintaohjelmaa Agenda2030:tä koskevasta valtioneuvoston selonteosta

Finnair kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi valtioneuvoston Agenda2030 selonteon yhteydessä.

Finnair mielestä valitut painopistealueet ovat kannatettavia ja niiden toimeenpanoon liittyvät käytännön suunnitelmat ovat linkitettävissä myös yritysmaailman toimiin. Myös selonteossa esille tuleva laaja-alaisen yhteistyön merkitys sekä eri tahojen kuuleminen ja osallistaminen prosessin eri vaiheissa ovat kannatettavia. Tärkeää on edetä konkreettisin toimin pitkäjänteisesti.

Viime vuosina niin yksityisten toimijoiden kuin valtioidenkin sitoutuminen kestävään kehitykseen ja yhteiskuntavastuuseen on globaalisti kasvanut selvästi. Parhaat tulokset kestävässä kehityksessä saavutetaan yhteistyöllä - siis silloin, kun valtiot, yritykset, järjestöt ja kansalaiset toteuttavat yhteisiä pyrkimyksiä.

Yhteistyötä ja yksityissektorin roolia korostetaan myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa ja toimintaohjelmassa. Nämä tavoitteet ohjaavat kestävän kehityksen edistämistä vuoteen 2030 asti, ja niiden tarkoituksena on äärimmäisen köyhyyden poistaminen ja kestävä kehitys kaikilla osa-alueilla: niin taloudellisesti, ihmisten hyvinvoinnin kuin ympäristönkin kannalta.

Suomi puolestaan on luonut omistajuutta kestävän kehityksen edistämiseksi sekä institutionaalisin järjestelyin että kannustamalla yhteiskunnan eri toimijoita omaehtoiseen toimintaan kestävän kehityksen hyväksi.

Finnairissa yhtiön oma toiminta ja kestävä kehitys on linkitetty vahvasti yhteen sen kestävän kehityksen strategiassa. Vastuullisuusstrategian ja -mission perustalle rakentuu ohjelma, jossa on kolme pääteemaa: *puhtaammin, välittäen ja yhteistyössä*. Näiden teemojen avulla yhtiö ryhmittelee jatkossa mittarit, toimet ja tavoitteet. Yhteiskuntavastuustaan Finnair on raportoinut jo vuodesta 2008 GRI-ohjeistuksen mukaisesti.

Hallituksen kansallinen Agenda2030-toimeenpano rakentuu kahden painopistealueen ympärille. Finnairin mielestä nämä valitut painopisteet - hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi, sekä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi – ovat kannatettavat.

Hiilineutraali kasvu

Erityisesti hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi on keskeinen painopiste liikennesektorin näkökulmasta. Myös selonteossa mainittu liikennekaari edistää hiilineutraaliin ja resurssiviisaaseen talouteen siirtymistä teknologian, digitalisaation ja uusien liiketoimintakonseptien avulla. Myös Finnair on omassa strategiassaan linjannut digitaaalisen transformaation ja matkaketjujen kehittämisen keskeisiksi tavoitteikseen.

Lentoliikenne on asettanut itselleen kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet ja näihin myös Finnair on sitoutunut. Tavoitteena on parantaa polttoainetehokkuutta 1,5 % vuosittain, hiilineutraalikasvu vuodesta 2020

ja päästöjen puolittaminen vuoden 2005 tasosta vuoteen 2050 mennessä. Näiden tavoitteiden lisäksi Finnair asetti vuonna 2009 tavoitteekseen vähentää itse operoimassaan liikenteessä myytyihin tonnikilometreihin (RTK) suhteutettuja hiilidioksidipäästöjä 20 prosenttia vuoteen 2017 mennessä. Tämä tavoite lähestulkoon saavutettiin, sillä hiilidioksidipäästöt vähenivät kyseisellä aikajaksolla 19,4 prosenttia myytyihin tonnikilometreihin suhteutettuna.

Vuonna 2016 päätetty markkinapohjainen, globaali päästövähennysjärjestelmä tukee lentoliikenteen muita, vahvasti liiketoimintaan linkittyviä keinoja päästövähennysten saavuttamiseksi. Näitä keinoja ovat muun muassa operatiiviset toimet, uuden teknologian kehittäminen ja käyttöönotto sekä infrastruktuuriparannukset. Näillä keinoin Finnair tukee Agenda2030 -ohjelman tavoitteita puhtaammasta ympäristöstä.

Finnair näkee tarpeelliseksi yhteistyön biopolttoaineiden käytön edistämiseksi lentoliikenteessä. Helsinki Green Hub- hanketta on valmisteltu Liikenneministeriön alaisuudessa ja tuemme työn jatkamista. Lentoliikenteen biopolttoaineiden kaupallistamiseksi tarvitaan kuitenkin yhteisiä ponnistuksia lisäkustannusten minimoimiseksi ja saatavuuden parantamiseksi. Toistaiseksi lentoliikenteen biopolttoaineiden hinta on kestämättömällä tasolla ja jatkuvaa jakelua ei ole millään kentällä. Suomella ja suomalaisella lentoliikenteellä on kuitenkin kaikki edellytykset saavuttaa tässä johtoasema.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Finnair kannattaa Agenda 2030-ohjelman keskeisiä tavoitteita ja samalla pidemmän aikavälin tasa-arvopoliittisia tavoitteita, joita ovat muun muassa naisten ja miesten palkkaerojen kaventaminen, työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen tukeminen miesten ja naisten eri elämänvaiheissa sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan vähentäminen. Tämän lisäksi Suomella on ulko- ja turvallisuuspolitiikassa vaikuttamistyön vahvana kärkenä sukupuolten tasa-arvo ja naisten ja tyttöjen oikeudet. Selonteon mukaan myös digitaalisiin eli sähköisiin palvelujärjestelmiin siirryttäessä on pidettävä huolta siitä, että kaikilla on yhdenvertainen pääsy palveluiden piiriin sekä mahdollisuus ja valmiudet käyttää palveluita

Finnair on omassa toiminnassaan sitoutunut edellä mainittuihin kestävän kehityksen tavoitteisiin. Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys ovat osa Finnairin arvopohjaa. Vuonna 2015 perustettu yhdenvertaisuustyöryhmä laati Finnairin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Työryhmän ja suunnitelman päämääränä on edistää asiakkaiden ja oman henkilöstön yhdenvertaisuuden toteutumista. Suunnitelman mukaan myös palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan Finnairin digitalisaatiokehityksessä.

Finnair tarjoaa kaikille yhtäläisen mahdollisuuden työllistyä, tehdä työtä, edetä urallaan ja kehittyä. Yhtiö noudattaa tasa-arvolain mukaista samapalkkaisuuden periaatetta ja antaa sekä miehille että naisille yhtäläiset mahdollisuudet työn ja perhe-elämän tasapainottamiseen. Finnair allekirjoitti vuonna 2011 ensimmäisenä suomalaisyrityksenä naisten aseman vahvistamista yhteiskunnassa ja työelämässä tukevan YK:n aloitteen (Women’s Empowerment Principles).

Ihmisoikeudet

Agenda2030 mukaisesti Suomi tukee ihmisarvoisen työn toteutumista kaikkialla maailmassa osana kestävän, osallistavan kasvun ja työllisyyden kehittämistä kaikille. Tähän kuuluvat toimet pakkotyön ja lapsityön, erityisesti sen pahimpien muotojen poistamiseksi. Myös työelämän tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä sukupuolten samapalkkaisuutta edistetään samoin kuin työntekijöiden yhdistymisvapautta sekä

työturvallisuutta. Lisäksi Suomi jatkaa YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (2011) toimeenpanoa. Nämä on linjattu koskemaan erityisesti valtio-omisteisia yrityksiä.

Finnair allekirjoitti vuonna 2013 Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact -aloitteen ja sitoutui samalla noudattamaan Global Compactin kymmentä vastuullisen yritystoiminnan periaatetta. Global Compact -sitoumuksensa mukaisesti Finnair pyrkii ehkäisemään ihmisoikeusloukkauksia sekä tukemaan lapsityövoiman ja pakkotyön torjuntaa niin omassa toiminnassaan kuin toimitusketjussaan.

Finnair aloitti vuonna 2015 ihmisoikeusarvioinnit, jotka ulotettiin myös toimitusketjuun keväällä 2016. Tämän pohjalta Finnair otti käyttöön SEDEX- toimittajahallinnointi- ja arviointijärjestelmän parantaakseen toimitusketjun riskienhallintaa, jäljitettävyyttä ja kestävän kehityksen osa-alueiden huomioimista.

Kulutustottumukset

Kestävän kehityksen pitkän aikavälin haasteissa keskeistä on ihmisten käyttäytymisen muutos, esimerkiksi vastuullisuusnäkökohdat on saatava osaksi ostopäätöksiä. Eri ryhmät ja yksilöt toimivat sekä kuluttajina että kansalaisina, siis eri rooleissa. Yksilön vaikutusmahdollisuuksia globaalikehitykseen näissä rooleissa täytyy tuoda esille ja valintojen merkitystä esimerkiksi Agenda2030 -näkökohtien suhteen tulisi viestinnällä avata. Myös yritysten hankinnoissa täytyy ottaa huomioon kestävän kehityksen painopisteet.

Finnair pyrkii huomioimaan ympäristövaikutusten vähentämisen kaikessa toiminnassaan ja viestii aktiivisesti toimenpiteistään asiakkailleen. Myös turismin ja matkailun sosiaalisia vaikutuksia on tutkittu ja yhdessä kansalaisjärjestöjen kanssa tehostetaan toimintaa positiivisen vaikutuksen korostamiseksi niin koti- kuin kohdemaissakin. Asiakkaita pyritään osallistamaan myös erilaisin kestävän kehityksen hankkein. Pohjoismaisena lentoyhtiönä meillä on tässä työssä etulyöntiasema. Avoimuus, ympäristön ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat olennainen osa pohjoismaista ajattelutapaa. Maantieteellinen sijaintimme mahdollistaa suorat ja tehokkaat lentoreitit, mikä tukee päästöjen vähentämistä. Kannattava liiketoimintamme tuo vakautta asiakkaillemme, yhteistyökumppaneillemme ja työntekijöillemme.

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus ”Suomi, jonka haluamme 2050” ja siihen kytkeytyvä toimenpidesitoumustyökalu tarjoavat eri organisaatioille ja aktiivisille kansalaisille mahdollisuuden tarttua kestävän kehityksen tavoitteisiin omaehtoisesti. Finnairin suunnitelmana on tehdä tällainen sitoumus kevään 2017 aikana.

Agenda2030:n toimeenpanoon ja selonteon valmisteluun on valtioneuvostossa panostettu merkittävästi. Finnair toivoo, että jatkossakin yhteiskunnan kaikki toimijat osallistetaan aktiivisesti tavoitteiden ja toimenpiteiden edistämiseen. Vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä varmistetaan kestävän kehityksen kansallisen työn pitkän aikavälin toimintaedellytykset ja tuloksellisuus.

Lisätietoja: Kati Ihamäki, Kestävän kehityksen johtaja, p. 040 5822107

.